

NOTAS

A

S. Gregorius Nyssenus, De hom. opif c. 12:

Cum enim pulcherrimum omnium, inquit, et præstantissimum bonum ipse Deus sit, ad quem omnia respiciunt, quæcumque desiderium pulchri habent, idcirco dicimus et mentem, quippe ad imaginem pulcherrimi factam, quamdiu similitudinis archetypo respondentis particeps est, quoad eius fieri potest, et eam in pulchritudine permanere, sin autem forte expers illius (archetypi) fit, spoliari pulchritudine in qua erat. Quemadmodum autem indicavimus similitudine prototypæ pulchritudinis ornatam esse mentem, perinde ac speculum figura faciei ex ipso reluentis insignitur: eadem ratione et naturam, quæ a mente administratur, erga eandem affectam esse statuimus, ut scilicet et ipsam ornari propinqua pulchritune dicamus, et quasi speculi speculum esse; superari autem ab hac et contineri materiam suppositi, circa quod spectatur natura. Quamdiu igitur alterum ab altero continetur, in omnibus conveniente quadam ratione communio pulchritudinis verissimæ adest; semper eo, quod loco est superiore, proximum sibi exornante. Quando autem aliqua facta est præclaræ huius coniunctionis divulsio, vel contra, quod est præstantius ordine inverso

sequitur inferius. tum scilicet rudioris in homine materiei a natura desertæ turpitudo insignis appareat; nam ipsa per se materies quiddam est deforme et imperfectum. Et paulo post: Pulchrum autem omne, quod quidem ad princeps bonum convenienter se habet; quocunque vero et habitus ad hoc et communionis expers fit, id exsors pulchri omnino est. Brevius loquitur Dionysius Pseudo-Areopagita de div. nom. c. 4: Universis pulchrum et bonum, inquit, desiderabile et amabile est, et ab his universis diligitur. et propter ipsum et ipsius causa et inferiora amant superiora, convertendo se ad ea; et quæ sunt eiusdem ordinis, amant similia communicando; et maiora minora, providendo eis; et singula seipsa, conservando se. Hoc idem sentit S. Augustinus, cum De divers. quæst. 83, qu. 45 Deum prius in anima superiore pulchritudinem operari docet, deinde in corpore inferiore: Non quærrens extrinsecus visibilia, quamvis cœlestia, quæ aut non inveniuntur, aut cum magno labore frustra inveniuntur, nisi ex eorum quæ foris sunt pulchritudine, inveniatur artifex qui intus est, et prius in anima superiores, deinde in corpore inferiores pulchritudines operetur. Atque hunc sane esse ordinem naturalem idem Augustinus de immort. anim. c. 15 his confirmat verbis: Tradunt ergo speciem a summa pulchritudine acceptam potentiora infirmioribus naturali ordine. Et utique cum tradunt, non admunt. Eoque sunt quæ infirmiora sunt, in quantum sunt, quod species eis, qua sint, a potentioribus traditur; quæ quidem potentiora etiam meliora sunt. Quod his naturis datum est, quæ non mole maiore plus possunt minoribus molibus, sed sine tumore ullo localis magnitudinis eadem specie potentiora sunt, qua meliora. In quo genere est anima corpore melior et potentior.

B

Servus et novissimus vincetus in Domino Dionisius, electissimo vasi cœlico Paulo Praeceptori, et Principi, salutem.

Confiteor coram Deo, Princeps mi, ab omnibus non posse percipi, quam ego oculis, non tantum mentis, sed corporis vidi, perspexi, atque propriis oculis intuitus sum Deiformem, atque supra omnes cœlicos sp̄iritus Sanctissimam Matrem Christi Jesu Domini nostri; quam mihi benignitas Dei, et clementia Salvatoris et gloria Majestatis Deiformis Virginis Matris ejus ostendere dignata est; quoniam cum á Joanne, vertice Evangelii, et Prophetarum, qui corpore habitans, quasi Sol fulget in cœlo, ductus fuit ad Deiformem præsentiam altissimæ Virginis, tantus me inmensus divinus splendor circumfulsit exterior, et plenius irradavit interius, tanta etiam in me omnium odoramentorum superabundavit fragantia, ut nec corpus infelix, nec spiritus posset totius, ac tantæ felicitatis insignia sustinere. Defecit cor meus: defecit sp̄iritus meus tantæ gloriæ Majestate oppresus. Testor qui aderat in Virgine, Deum, si tua divina doctrina non me docuisset, hanc verum Deum esse credidisse: quoniam nulla videri posset major gloria Beatorum, quam felicitas illa, quam ego infelix nunc, tunc vero felicissi-

mus degustavi. Gratias ago summo, atque optimo Deo; divinæque Virgini, et eminentissimo Apostolo Joanni, et tibi Ecclesiæ vertici, atque Principi, qui triunphante mihi talia clarissime et clementissime præstitisti.

(Así lo refiere el mismo San Dionisio en sus obras: *Richel, in Eluctdat.*, 3. Ubertin, lib. de vita Salvatoris, y Cartagena, Homil. de Nativitate Beata Mariæ Virginis)

GRATIA PLENA

Sexto sermón del Novenario

CUARTO Y ÚLTIMO DE ESTE TEMA